«Райгурдæй æма цардæй бæрзонд аййевадæн...»

«Райгурдæй æма цардæй бæрзонд аййевадæн...»

Дигорæ 2006 № 2, стр.6

paragraph 1.

1.1.	**Дзиллитæ**			**ке**	**фæууарзунцæ**			,	**уони**
	дзилл	-ит	-æ	ке	фæу-	уарз	-унцæ		уони
	humanity,people,mass	PL	NOM	who,what.GEN/that	PREF	love	PRS.3PL		they.GEN/POSS.3PL

рандæунæй					**сæ**	**фарнæ**	
ра-	нд	-æ	ун	-æй	сæ	фарн	-æ
PREF	outside	NOM	be.INF	ABL	POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN	sun/happiness,peace	NOM

æгудзæгæй		**райзайуй**			,	**сæ**	**бунат**	**исревæд**	
æгудзæг	-æй	рай-	зай	-уй		сæ	бунат	ис-	ревæд
sloven/anxiety	ABL	PREF	grow	PRS.3SG		POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN	place	PREF	emptying

уй	,	**æма**	**кæд**	**зæрди**		**рист**	**фæмминкъийдæр**		
уй		æма	кæд	зæрд	-и	рист	фæм-	минкъий	-дæр
be.PRS.3SG		and/but/for/that	when/if	heart	GEN/INESS	pain	PREF	little	COMPAR/FOC

уй	,	**уæд**	**æрмæстдæр**		**сæ**	**берæ**	**хуарз**
уй		уæд	æрмæст	-дæр	сæ	берæ	хуарз
be.PRS.3SG		then/be.IMP.3SG	only	COMPAR/FOC	POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN	many	good

гъуддæгутæ			**имисгæй**			.
гъуддæгу	-т	-æ	имис	-г	-æй	
affair,event	PL	NOM	ferment/invent,think.up/grieve,be.sad/remember	CONV	ABL	

paragraph 2.

2.1.	**Аййевади**			**бæрзæндтæмæ**			**хезгæй**			,	**Иристони**	
	аййев	-ад	-и	бæрзæнд	-т	-æмæ	хез	-гæ	-й		Иристон	-и
	beautiful	SUF	GEN/INESS	height	PL	ALL	climb	CONV	GEN/INESS		Ossetia	GEN/INESS

фарнæбæл		**фарнæ**		**ка**	,
фарн	-æбæл	фарн	-æ	ка	
sun/happiness,peace	SUPER	sun/happiness,peace	NOM	who	

фтудта			,	**кæстæртæн**			**æ**
фтуд	-т	-а		кæстæр	-т	-æн	æ
be.added/separate/reach	TR	PST.TR.3SG		younger	PL	DAT	POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN

фæлтæрддзийнадæй			**цæстуарзон**		**хай**
фæлтæрд	-дзийнад	-æй	цæст	уарзон	хай
test.PART.PST/experience/stable(about.weather)	NMLZ	ABL	eye	loved,favourite	part/plot

кæнгæй			,	**еци**	**лæгтæй**			**сæ**	**еу**	**адтæй**
кæн	-г	-æй		еци	лæг	-т	-æй	сæ	еу	адтæй
do	CONV	ABL		that	man/husband	PL	ABL	POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN	ITER/one	be.PST.3SG

Уæрæсей **адæмон** **хузæгæнæг** ,
Уæрæсе -й адæм -он хуз -æ -гæн -æг
Russia GEN/INESS people ADJ colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS

РЦИ-Аланти
РЦИ - Алан -т -и
RNO(Republic of North Ossetia) Alan(ancient.Ossetian) PL GEN/INESS

хузæгæнгути **Цæдеси** **сæрдар**
хуз -æ -гæн -гу -т -и Цæдес -и сæрдар
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL GEN/INESS union GEN/INESS chairman,boss

Дзантиати **Юрий** .
Дзантиа -т -и Юрий
PL GEN/INESS Jury

paragraph 3.

3.1. **Æ** **цардæй** **рахецæн** **æй** **фондз**
æ цард -æй ра- хецæн æй фондз
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN live.PART.PST/life ABL PREF separate be.PRS.3SG five

анзей **размæ** , **фал** **цардæгас** **æй** ,
анз -ей раз -мæ фал цард æгас æй
year GEN.PRN in.front.of/next.to ALL however live.PART.PST/life all/alive be.PRS.3SG

е ’ **мкосæг** **хузæгæнгутæ** ,
е м- кос -æг хуз -æ -гæн -гу -т -æ
3SG/POSS.3SG COM work PART.PRS colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL NOM

уарзон **æнгæрттæ** , **æма** **бозæй**
уарзон æнгæр -тт -æ æма боз -æй
loved,favourite person.of.the.same.age,friend PL NOM and/but/for/that gratitude ABL

си **кæстæр** **фæлтæр**
си кæстæр фæлтæр
3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL younger period,generation/layer

байзадæй , **уони** **зæрдити** .
ба- йзад -æй уони зæрд -ит -и
PREF stay PST.INTR.3SG they.GEN/POSS.3PL heart PL GEN/INESS

3.2. **Гъе** , **уотæ** **берæ** **адтæй** **æ** **фарнæ**
гъе уотæ берæ адтæй æ фарн -æ
so so many be.PST.3SG POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN sun/happiness,peace NOM

Юрийæн .
Юрий -æн
Jury DAT

paragraph 4.

4.1. **Хузæгæнæги** **кадгинæй**
хуз -æ -гæн -æг -и кад -гин -æй
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS GEN/INESS respect,glory ADJ ABL

æримисунмæ **фæцæй** **агъаззаг**
æр- имис -ун -мæ фæц- æй агъаз -заг
PREF ferment/invent,think.up/grieve,be.sad/remember INF ALL PREF be.PRS.3SG assistance SUF
рæуонæ .
рæуон -æ
pretext,reason NOM

4.2. **Æрæги** **Дзæуæгигъæуи** **аййевæдти** **Хæдзари**
æрæги Дзæуæгигъæу -и аййев -æд -т -и Хæдзар -и
recently Vladikavkaz GEN/INESS beautiful SUF PL GEN/INESS house GEN/INESS
адтæй **Дзантиати** **Юрийи** **исфæлдистадон**
адтæй Дзантиа -т -и Юрий -и ис- фæлдист -ад -он
be.PST.3SG PL GEN/INESS Jury GEN/INESS PREF dedicate,create.PART.PST SUF ADJ
презентаци .
презентаци
presentation

4.3. **Дессаги** **рæсугъд** **альбом** **бацæттæ** **кодта** **æма** ,
дессаг -и рæсугъд альбом ба- цæттæ код -т -а æма
wonder GEN/INESS beautiful album PREF ready do TR PST.TR.3SG and/but/for/that
й **Мæскуй** **рауадзун** **кодта**
æй Мæску -й ра- уадз -ун код -т -а
3SG.ENCL.GEN Moscow GEN/INESS PREF permit,let.go,keep INF do TR PST.TR.3SG
Юрийи **кæстæр** **æнсувæр** , **аййевадæ** **æртасæг**
Юрий -и кæстæр æнсувæр аййев -ад -æ æртас -æг
Jury GEN/INESS younger own.brother beautiful SUF NOM research PART.PRS
Дзантиати **Анатолий** .
Дзантиа -т -и Анатолий
PL GEN/INESS

4.4. **Еци** **арфиаг** **куст** **устур** **лæвар** **æй**
еци арфиаг куст устур лæвар æй
that work.PART.PST/work,job big present/free.of.charge be.PRS.3SG
аййевадæ **уарзгутæн** , **Иристони** **культури**
аййев -ад -æ уарз -гу -т -æн Иристон -и культур -и
beautiful SUF NOM love PART.PRS PL DAT Ossetia GEN/INESS culture GEN/INESS
историмæ **ба** - **агкаг**
истори -мæ ба - агкаг
history ALL CONTR worthy/appropriate/due/decent/deserved/corresponding
байвæрæн .
бай- вæр -æн
PREF put,place PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ

4.5. **Альбомæн** **раздзурдтæ** **ниффинстонцæ** : **аййевадæ**
альбом -æн раздзурд -т -æ ниф- финст -онцæ аййев -ад -æ
album DAT foreword/preposition PL NOM PREF write PST.TR.3PL beautiful SUF NOM

ærtasunadi **доктор** Светлана Червонная (**Мæскуй**),
ærtas -ун -ад -и доктор Мæску -й
research INF SUF GEN/INESS doctor Moscow GEN/INESS

РЦИ-Аланти
РЦИ - Алан -т -и
RNO(Republic of North Ossetia) Alan(ancient.Ossetian) PL GEN/INESS

æскъуæлхт **хузæгæнæг**
æскъуæлхт хуз -æ -гæн -æг
differ/crawl.up,move.slowly.PART.PST colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS

Саккати **Эльбрус** **æма** **Дзантиати** **Анатолий** .
сакка -т -и Эльбрус æма Дзантиа -т -и Анатолий
PL GEN/INESS Elbrus and/but/for/that PL GEN/INESS

4.6. **Альбоммæ** **хаст**
альбом -мæ хаст
album ALL carry/cite/keep(family).PART.PST/carrying or hand lamp???/captive/exile

æрцудæнцæ **Юрийæн** **æхе**
æр- цуд -æнцæ Юрий -æн æхе
PREF go PST.INTR.3PL Jury DAT 3SG.REFL.GEN/POSS.REFL.3SG

финститæ **дæр** , **уони** **фæрци** **зундгонд**
финст -ит -æ дæр уони фæрци зундгонд
write.PART.PST/letter PL NOM FOC they.GEN/POSS.3PL thanks.to,by.means.of well.known

хузæгæнæгæн , **игъосæн**
хуз -æ -гæн -æг -æн игъос -æн
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS DAT listen PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ

æ **уодæгас** **гъæлæс** , **е** ,
æ уод æгас гъæлæс е
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN soul,spirit all/alive mouth/throat/voice 3SG/POSS.3SG

нсувæрæн **унаффи** **хузи** **ке**
нсувæр -æн унафф -и хуз -и ке
own.brother DAT advice/decision GEN/INESS colour/appearance,look GEN/INESS who,what.GEN/that

зæгъуй , **еци** **дзубандитæ** **æнцæ** , **Юрий** **аййевадæмæ** **ци**
зæгъ -уй еци дзубанди -т -æ æнцæ Юрий аййев -ад -æмæ ци
say PRS.3SG that speech PL NOM be.PRS.3PL Jury beautiful SUF ALL what

бæрнон **цæстингас** **дардта** ,
бæрн -он цæст -и нгас дард -т -а
responsibility ADJ eye GEN/INESS glance,sight have,keep/be.obliged/be.considered TR PST.TR.3SG

уой **æвдесæндар** .
уой æвдесæн дар
be.SUBJ.3PL/he,she.GEN witness have,keep/be.obliged/be.considered

4.7. « **Исфæлдистади** **гъæуй** **басодзун**
ис- фæлдист -ад -и гъæ -уй ба- содз -ун
PREF dedicate,create.PART.PST SUF GEN/INESS need/be.necessary PRS.3SG PREF burn INF

æма рамæлун ».
æма ра- мæл -ун
and/but/for/that PREF die INF

4.8. **Гъе уæхæн гъуди æхецæн райста ихæсæн**
гъе уæхæн гъуди æ- хецæн ра- йст -а ихæс -æн
so such thought without separate PREF take/get PST.TR.3SG duty,task,debt DAT

Дзантиати Юрий æма ’й æнхæст дæр
Дзантиа -т -и Юрий æма æй æнхæст дæр
PL GEN/INESS Jury and/but/for/that 3SG.ENCL.GEN complete FOC

кодта .
код -т -а
do TR PST.TR.3SG

4.9. **Æеци зæрди рахаст бæрæг**
æ еци зæрд -и рахаст бæрæг
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN that heart GEN/INESS behaviour,state,relation known/defined

æй , **æ исфæлдистадæмæ**
æй æ ис- фæлдист -ад -æмæ
be.PRS.3SG POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN PREF dedicate,create.PART.PST SUF ALL

кæсгæй дæр .
кæс -г -æй дæр
look/read/seem CONV ABL FOC

4.10. **Юрий** , **фæллад нæ зонгæй** ,
Юрий фæллад нæ зон -г -æй
Jury get tired.PART.PST/tiredness NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL know,can CONV ABL

æ уоди еугур хъаурæ дæр
æ уод -и еугур хъаур -æ дæр
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN soul,spirit GEN/INESS all force,energy/valour/talent NOM FOC

лæвардта æ уарзон кустæн ,
лæвард -т -а æ уарзон куст -æн
give TR PST.TR.3SG POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN loved,favourite work.PART.PST/work,job DAT

æма ’й ка- еу фæууидта , е
æма æй ка - еу фæу- уид -т -а е
and/but/for/that 3SG.ENCL.GEN who ITER/one PREF see TR PST.TR.3SG 3SG/POSS.3SG

æнæ зæгъгæ нæ фæцайдæ : «
æнæ зæгъ -гæ нæ фæц- -айдæ
without say CONV NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF CNTRF.3SG

хузæгæнæг , **хуæздæр**
хуз -æ -гæн -æг хуæз -дæр
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS good COMPAR/FOC

дæсниадæ нæййес !».
дæсни -ад -æ нæ- ййес
intelligent,agile,masterful/expert/healer SUF NOM NEG EXT

4.11. **Аййевадæмæ уæхæн зæрдæ ке**
аййев -ад -æмæ уæхæн зæрд -æ ке
beautiful SUF ALL such heart NOM who,what.GEN/that
дардта , е æй
дард -т -а е æй
have,keep/be.obliged/be.considered TR PST.TR.3SG 3SG/POSS.3SG 3SG.ENCL.GEN
æвæруй раззагдæр
æвæр -уй раз -заг -дæр
put,place PRS.3SG in.front.of/next.to SUF COMPAR/FOC
хузæгæнгути æмрæнгъæ æма
хуз -æ -гæн -гу -т -и æм- рæнгъ æма
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL GEN/INESS COM row and/but/for/that
бафæнзуйнаг дæр уомæн æй кæстæр
ба- фæнз -уйнаг дæр уомæн æй кæстæр
PREF tease/imitate PART.FUT FOC he,she.DAT be.PRS.3SG younger
фæлтæри хузæгæнгутæн .
фæлтæр -и хуз -æг -æн -гу -т -æн
period,generation/layer GEN/INESS colour/appearance,look PART.PRS DAT PART.PRS PL DAT
paragraph 5.
5.1. **Хъæбæр хуарз бæрæггæнæнти хæццæ академион**
хъæбæр хуарз бæрæг -гæн -æн -т -и хæццæ академи -он
very/strong,sturdy good known/defined do.PRS NMLZ PL GEN/INESS together academy ADJ
ахурадæ райсгæй , дуйней хуæздæр
ахурад -æ ра- йс -г -æй дуйне -й хуæз -дæр
education NOM PREF take/get CONV ABL world GEN/INESS good COMPAR/FOC
хузæгæнгути
хуз -æ -гæн -гу -т -и
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL GEN/INESS
исфæлдистадæ фæууингæй , Юрий
ис- фæлдист -ад -æ фæу- уин -г -æй Юрий
PREF dedicate,create.PART.PST SUF NOM PREF see CONV ABL Jury
байзадæй ирон национ
ба- йзад -æй ирон наци -он
PREF stay PST.INTR.3SG Ossetic,Iron nation ADJ
хузæгæнæгæй .
хуз -æ -гæн -æг -æй
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS ABL
5.2. **Æгас дуйнебæл еумæйаг ци темитæ ес , уони**
æгас дуйне -бæл еумæйаг ци тем -ит -æ ес уони
all/alive world SUPER common what topic PL NOM EXT they.GEN/POSS.3PL

æсгаргæй , **не** ’
æсгар -г -æй не
explore,search/investigate/touch CONV ABL NEG/POSS.1PL

сфæлхæттæй ’ **хе** **адæмон** **традицитæбæл**
с- фæлхæтт -æй хе адæм -он традици -т -æбæл
PREF change/repeat(itself,oneself)/turn.round PST.INTR.3SG REFL people ADJ tradition PL SUPER
.

5.3. **Юрий** , **куд** **хузæгæнæг** , **уотæ**
Юрий куд хуз -æ -гæн -æг уотæ
Jury how/specifically colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS so

аййевади **æ** **хъаурæ**
аййев -ад -и æ хъаур -æ
beautiful SUF GEN/INESS POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN force,energy/valour/talent NOM

бавзурста **классицизми** , **импрессионизми**
ба- взурст -а классицизм -и импрессионизм -и
PREF arise,come.into.existence PST.TR.3SG classicism GEN/INESS impressionism GEN/INESS

, **кубизми** **æма**
кубизм -и æма
cubism GEN/INESS and/but/for/that

си **алкæмæ** **дæр**
си алкæм -æ дæр
3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL everywhere NOM FOC

исарæхстæй .
ис- арæхст -æй
PREF manage/know.how.to/correspond PST.INTR.3SG

5.4. **Фал** **æ** **зæрдæ** **æхсайдта** **тематикон**
фал æ зæрд -æ æхсайд -т -а тематик -он
however POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN heart NOM seek,strive/worry TR PST.TR.3SG subject ADJ

хузтæмæ , **Нарти** **кадæнгитæмæ** .
хуз -т -æмæ Нарт -и кадæнг -ит -æмæ
colour/appearance,look PL ALL epical hero,nart GEN/INESS epic.poem,song PL ALL

5.5. **Уоми** **æ** **фантазийæн**
уоми æ фантази -йæн
there/he,she.INESS POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN fantasy DAT

кæрæнттæ **на** ’ **дтæй** .
кæрæн -тт -æ на дтæй
border/termination/outskirts/inflexion PL NOM no be.PST.3SG

5.6. **Æ** **исфæлдистадон** **хуарæнтæ**
æ ис- фæлдист -ад -он хуар -æн -т -æ
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN PREF dedicate,create.PART.PST SUF ADJ paint DAT PL NOM

адтæнцæ **æнæкæрон** , **коммæгæс** , **хори**
адтæнцæ æнæ- кæрон коммæгæс хор -и
be.PST.3PL without border/termination/outskirts/inflexion obedient sun GEN/INESS

тунтау , **дирижерæн** **оркестри**
тун -т -ау дирижер -æн оркестр -и
beam/web/bale.of.cloth/woollen.cloth PL EQU SUBJuctor,bandmaster DAT orchestra GEN/INESS

музыканттæ **куд** **коммæгæс** **фæуунцæ** , **уотæ** .
музыкант -т -æ куд коммæгæс фæуунцæ уотæ
musician PL NOM how/specifically obedient finish.PRS.3PL/appear.PRS.3PL so

5.7. **Нæ** **зундгонд** **хузæгæнæг** ,
нæ зундгонд хуз -æ -гæн -æг
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL well.known colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS

исфæлдистадон **цæхæрæй** **хайгин** **адтæй**
ис- фæлдист -ад -он цæхæр -æй хай -гин адтæй
PREF dedicate,create.PART.PST SUF ADJ hot coal,fire,spark ABL part/plot ADJ be.PST.3SG

æхуæдæг , **æнтæсгæ** **дæр** **ин** **уомæн** **берæ**
æхуæдæг æнтæс -гæ дæр ин уомæн берæ
3SG.REFL succeed,manage/appear/occur CONV FOC 3SG.ENCL.DAT he,she.DAT many

бакодта .
ба- код -т -а
PREF do TR PST.TR.3SG

5.8. **Альбоми** **куд** **загъдæуй** , **уотемæй** **Юрийи**
альбом -и куд загъд -æ -уй уотемæй Юрий -и
album GEN/INESS how/specifically say IMPERS PRS.3SG in.this.way Jury GEN/INESS

хузæгæндтити **нимæдзæ** **хъæртуй** **цуппар** **сæдемæ** !
хузæгæндтити нимæдз -æ хъæрт -уй цуппар сæд -емæ
number NOM reach PRS.3SG four hundred ALL.PRN

paragraph 6.

6.1. **Альбоми** **презентаций** **фулдæретæ** **дзурдтонцæ**
альбом -и презентаци -й фулдæр -ет -æ дзурд -т -онцæ
album GEN/INESS presentation GEN/INESS more PL.PRN NOM speak TR PST.TR.3PL

Юрийи **адæймагон** **менеугути** **туххæй** .
Юрий -и адæймаг -он менеугу -т -и туххæй
Jury GEN/INESS man ADJ quality,feature PL GEN/INESS for,because.of/about

6.2. **Æрчъегкати** **Аслан** , **Гæздæнти** **Зарæ** , **Бедойти**
æрчъегка -т -и Аслан Гæздæн -т -и Зарæ Бедой -т -и
PL GEN/INESS Aslan PL GEN/INESS PL GEN/INESS

Шалва , **Атайти** **Мæдинæ** **загътонцæ** , **æргомзæрдæ**
Атай -т -и загът -онцæ æргом зæрд -æ
PL GEN/INESS say PST.TR.3PL face/front/evident heart NOM

æма **зæрдхæлар** **адæймаг** **ке** **адтæй** ,
æма зæрд хæлар адæймаг ке адтæй
and/but/for/that heart friend/devoted/pleasant man who,what.GEN/that be.PST.3SG

е сфæлдистади фæрци иннæ
е с- фæлдист -ад -и фæрци инн -æ
3SG/POSS.3SG PREF dedicate,create.PART.PST SUF GEN/INESS thanks.to,by.means.of other NOM

хузæгæнгути , куд разæнгард
хуз -æ -гæн -гу -т -и куд разæнгард
colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL GEN/INESS how/specifically inspired

кодта , æ берæ зонундзийнæдтæ ,
код -т -а æ берæ зон -ун -дзийнæд -т -æ
do TR PST.TR.3SG POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN many know,can INF NMLZ PL NOM

æ цæстуарзон унаффæй син куд
æ цæст уарзон унафф -æй син куд
POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN eye loved,favourite advice/decision ABL 3PL.ENCL.DAT how/specifically

агъаз кодта , уой туххæй .
агъаз код -т -а уой туххæй
assistance do TR PST.TR.3SG be.SUBJ.3PL/he,she.GEN for,because.of/about

paragraph 7.

7.1. **Арфи зæгъдтитæ**
арф -и зæгъдт -ит -æ
depth/blessing/greetings/charm,spell GEN/INESS say.PART.PST/dispute,quarrel PL NOM

исæмбалдæй Дзантиати Анатолийбæл дæр , е
ис- æмбалд -æй Дзантиа -т -и Анатолий -бæл дæр е
PREF meet/happen PST.INTR.3SG PL GEN/INESS Anatoliy SUPER FOC 3SG/POSS.3SG

’ нсувæр зæрдиуагон лæггадæ ке кæнуй ,
нсувæр зæрдиуагон лæггад -æ ке кæн -уй
own.brother hearty service NOM who,what.GEN/that do PRS.3SG

уой фæдбæл .
уой фæд -бæл
be.SUBJ.3PL/he,she.GEN trace SUPER

7.2. **Æгасæй дæр хъæбæр æхсицгон цаубæл**
æгас -æй дæр хъæбæр æхсицгон цау -бæл
all/alive ABL FOC very/strong,sturdy need/pleasant/cordial/urgent event SUPER

банимадтонцæ альбоми рауагъд .
ба- нимад -т -онцæ альбом -и ра- уагъд
PREF count/respect TR PST.TR.3PL album GEN/INESS PREF permit,let.go,keep.PART.PST/divorce

7.3. **Е , хуарз музеййау , уодзæнæй агъаз , куд**
е хуарз музей -йау уодзæнæй агъаз куд
3SG/POSS.3SG good museum EQU be.FUT.3SG assistance how/specifically

æригон хузæгæнгутæн , уотæ
æригон хуз -æ -гæн -гу -т -æн уотæ
young/recent colour/appearance,look NOM do.PRS PART.PRS PL DAT so

фæлтæрдгинтæн				**дæр**	.
фæлтæрд	-гин	-т	-æн	дæр	
test.PART.PST/experience/stable(about.weather)	ADJ	PL	DAT	FOC	

7.4.	**Æрбацæуæг**			**адæмæн**		**зæрдæй**		**райарфæ**		
	æрба-	цæу	-æг	адæм	-æн	зæрд	-æй	рай-	арф	-æ
	PREF	go	PART.PRS	people	DAT	heart	ABL	PREF	depth/blessing/greetings/charm,spell	NOM

кæнгæй			,	**Анатолий**	**загъта**		,	**альбом**	**лæваргонд**	
кæн	-г	-æй		Анатолий	загът	-а		альбом	лæвар	-гонд
do	CONV	ABL			say	PST.TR.3SG		album	present/free.of.charge	do.PART.PST

ке	**уодзæнæй**	**республики**		**библиотекитæн**			,	**аййевадон**		
ке	уодзæнæй	республик	-и	библиотек	-ит	-æн		аййев	-ад	-он
who,what.GEN/that	be.FUT.3SG	republic	GEN/INESS	library	PL	DAT		beautiful	SUF	ADJ

скъолатæн			,	**музейтæн**			.
скъола	-т	-æн		музей	-т	-æн	
school	PL	DAT		museum	PL	DAT	